

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Ob malum avertendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

numerosa dicere indeterminatè ibi aliquem inveniri improbum, semper esse mortale. Ita Molina, Azor. *Clav. Reg.* apud Bonac. d. 2. de *refl. q. 4. p. 2. num. 10.* nam etiam in Collegio Apostolorum adfuit Judas, nisi fortè inde oriatur notabile dedecus, ut si dicas in hac famili adesse unam filiam defloratam, vel quid simile.

Publica in alio tempore.

27. Ex dictis solvi debet alia quæstio, An si, sit aliquis, qui in sua Civitate laboravit infamiam publicam, sed iam acquisivit bonum nomen in eadem, vel in alia Civitate, An, inquam, peccet is, qui illius crimen antiquum, vel antiquam infamiam propalat, quod idem est, ac si quæramus, An quæ faciunt publica uno tempore, & postea obsoleta, possint publica iterum fieri.

18. Dico cum Fagundez, *pr. Eccles. 2. lib. 5. c. 3. mem. 16.* citante Sor. & Lessium. Sed contrarius est de Lugo *r. 1. de inst. d. 14. §. 6. à n. 85.* Imò, idem Fagund. in *Dec. 1. §. 4. num. 4.* videtur mutasse sententiam, ubi dicit in hoc casu peccati, non contra iustitiam, tum contra iustitiam. Dico, inquam, non peccati contra iustitiam, nisi fortè propalatio peccati præteriti det rationabilem causam afficiendi, nunc illum esse malum, vel nisi aliud proximo sequatur damnum. Ratio exceptionis est, quia præteriti famam nondum proximus amisit, & damnum illud de novo confurgit, ergo illum tollere, & huius damni causam dare sine iniustitia non possumus. Ratio dicti est, quia famam præteriti temporis iam amisit infamatus, ergo contra iustitiam non agimus, si contra eam obloquimur. Agere autem tunc nos contra Charitatem alicui videbitur, quia hoc infamiam malum, quod ex refectione peccati præteriti proximo infurgit, tu facile, id est, solum tacendo, avertere ab illo potes, ergo Charitatem offendis, si non avertas. Video posse dici, proximum iam amisisse omnino famam pro tempore præterito, unde nec esse contra Charitatem pro solo tempore eam tollere. Et video posse hic applicari aliqua ex dictis paulò antè n. 11. & 12. sed hæc alij expendant.

19. Inquires; Excusaturne à peccato: Primò is, qui crimen alterius verum, sed iniuste propalatum aliis manifestat: Secundò, is, qui crimen quomodocumque alteri publicè, sed falsò impostum aliis propalat? Respondeo cum Less. *2. l. 1. n. 77.* excusari priorem (ut n. 2. dixi) excipere semper, nisi sit ex revelatione sigilli Confessionis) non excusari posteriorem. Ratio utriusque est, quia in posteriore casu adest iniusta cooperatio ad damnum famæ alterius, qui semper habet ius intrinsecum fundatum in sua probitate, ne falsum de se natteretur, vel confirmetur. At in casu priore iniusta cooperatio non adest, nam illi hic, & nunc, nullum ius remanet ad suam famam: non enim remanet illi ius illud intrinsecum ex eo, quodd peccatum non commiserit, iam enim supponimus commisisse, neque ex eo, quodd occultum sit, quia iam est publicum, ergo, &c.

Assuitas in criminibus.

30. Sextò, ex Navarr. Less. Azor aliisque apud Bon. *l. c. p. 7.* excusatur, qui prodit unum peccatum, licet occultum, sed quod sit valde affine, vel connexum cum alio publico eiusdem, sic enim non censetur nova infamia. Quodd si affine non sit, nequaquam excusaberis, non enim valet: hic est infamis, in materia luxuriæ, ergo in materia hæresis. Sylv. *l. 2. de tract. 1. ad fin. affertur*, non esse mortale infamatum in graviore crimine, infamatum in leviori. Ut si de homicida, vel fure dicas eos fuisse fornicatos. Sed non assentior: semper enim censetur infamia nova. Illud quidem admitto, aliquando hominem esse ita prostitutam famæ, ut parum ipsi accrescat infamiam, si aliud crimen etiam non affine de ipso dicatur, & tunc non peccabitur, nisi venialiter propter parvitatem materiæ.

Ob malum avertendum, &c.

21. Septimò ex Sor. Navarr. Mol. Less. apud de Lugo *r. 1. de inst. d. 14. §. 7. à n. 95.* lege item Fagund. d. in *Dec. c. 6. de cast. lib. 1. de inst. r. 2. d. 1. p. 2. d. 3.* Excusatur is, qui detegit alterius occultum crimen verum, quomodocumque à se, sive iuste, sive iniuste cognitum, sive cum promissione servandij etiam in mortis periculo, secretum, quia promissione videatur de Lugo *ibid. n. 113.* excusari inquam, qui id detegit, in his casibus, in quibus conculcare non possit detegi. Conceditur autem ad vitandam mortem etiam si propalatus incidat ipse in periculum vitæ, vel etiam graviorum tormentorum, ad consilium capiendum, ad vitandam damnum grave, quod imminet alicui peccatori multo magis Reip. quatenus tamen ad tale damnum vitandandum sit necessarium, & non sit alia via, quæ damnum averti queat, ut esset non raro correctio fraterna.

22. Damnum grave, dixi, quia non est necesse, ut gravius, quam illud, quodd subibit ille criminolus, me manifestatur. Hinc enim, quem novi furem, vel propter alios, quibus scum habuit, quem novi furum, vel Medicum, Advocatum, Confessarium, Artificem, &c. manifestare iis quibus damnum fieri ex illorum impotentiâ potest, quem novi homicidam, vel habere impedimentum dirimens, possunt aperire Iudici, vel Parochi in ministerium liberem, &c. matrimonium celebrare, in obsequio in his debeat ex Charitate, quando scilicet non est magnum malum obvenerit, nocenti modicumque, in dubio inclinandum est pro innocente: semper siquidem, sponso adest malum avertendum.

23. Ratio huius septimæ excusationis est, tum quia nemo obligatur, nec communiter intendit se obligare servandam secretum in concursu propriæ vitæ, vel rei publicæ; tum quia nemo habet ius ad famam immutabilem, quæ sit cum alterius innocentis periculo.

24. Si in nullius damnum vergat fama scilicet æque acquisita, illam denigrare, etiam verum crimen deponendo, non potes; quia tunc nullam rationabilem causam haberes auferendi præsentem famam alterius. Hinc etiam *lib. 8. in Dec. c. 3. n. 3.* si simulatio nemini nocet, ut quæ pauper fingit pietatem, & mulierculæ in foro sanctitatis fingunt, ut elemosynas accipiant: licet oculis illis laborent, non sunt manifestandi, si perniciolosi Reip. quaquam sint, sunt enim capaces elemosinarum, quæ sunt pauperes, & oculis suis peccatis sibi solum æquantur hocumentum.

Aliaque huc spectantia, & an Accusator, vel Reus sint Iudici aliena crimina occulta propalare, *superius* lib. 8. in *Dec. c. 3. n. 2. & 4.*

Quod si quæras: Cur ad tuendam vitam, immo & ad vitanda tormenta graviora, possum alterius crimine occultum aperire, non verò falsum imponere, cum utrumque sit infamare? Respondeo, cum Navarr. Reg. *l. 1. de Soto*, aliisque apud Bonac. d. 2. de *refl. q. 4. p. 1. n. 10.* quod ipso lumine naturæ apparet, minus esse infamare, asserendo verum, quam imponendo falsum. Cum igitur ego habeam ius ad vitam servandam ex una parte, & alia aliquod tandem ius habeam propalandi ea, quæ in Mundo extiterunt, mihi quæ sunt nota; idcirco eo tam uti poterò in mea necessitate; esto, per accidentem sequatur malum alterius: At ad dicendum falsum, cum id non quam extiterit, nullum prorsus ius habeo. Adde, quod posse innocenti damnum inferre, idèd non possum falsum impingere: At si verè quis commisit crimen, & innocens non est, ut sequitur, ne per equivocacionem quidem, posse me alicui falsum imponere, etiam ad vitam conservandam; quia eiusmodi equivocacione amovet formale mendacium, non tamen amovet damnum innocentis. An adme defendendum à falso testamento cap. 2. §. 2. num. 5.

26. Illud probabile putat Lessius *loco cit. d. 8.* vi mentorum, vel ex simili capite, posse quempiam sine materiali falsum crimen de aliquo confiteri, modò is animam

